

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 206

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 15 martie 2019

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 740 din 22 noiembrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 272 alin. (1) lit. g) pct. 1 prin raportare la art. 195 alin. (1) din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital	2–6
Decizia nr. 818 din 11 decembrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. III alin. (1) lit. a) pct. (vi) și alin. (2) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991	6–9
ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI	
40. — Ordin pentru aprobarea Contractului-cadru de vânzare-cumpărare a gazelor naturale, încheiat între producătorii de gaze naturale și furnizorii de gaze naturale sau clienții finali eligibili	10–15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 740**

din 22 noiembrie 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 272 alin. (1) lit. g) pct. 1 prin raportare la art. 195 alin. (1) din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 272 alin. (1) lit. g) pct. 1 prin raportare la art. 195 alin. (1) din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, excepție ridicată de Stere Gardan în Dosarul nr. 1.201/2/2014 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.358D/2016.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că partea Agenția Națională de Administrare Fiscală a depus concluzii scrise prin care arată că există jurisprudență în materie și, față de aceasta, solicită respingerea ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, menționând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 6 octombrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 1.201/2/2014, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 272 alin. (1) lit. g) pct. 1 prin raportare la art. 195 alin. (1) din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital.**

6. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Stere Gardan cu ocazia formulării recursului declarat împotriva unei sentinței civile pronunțate de Curtea de Apel București — Secția de contencios administrativ și fiscal prin care s-a dispus respingerea, ca neîntemeiată, a acțiunii formulate de acesta de anulare a Deciziei nr. A/585 din data de 7 noiembrie 2013, emisă de Autoritatea de Supraveghere Financiară, și, pe cale de consecință, a tuturor actelor subsecvente acesteia, precum și a prevederilor art. 54 din Regulamentul Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 1/2006 privind emitenții și operațiunile cu valori mobiliare, cu modificările și completările ulterioare.

7. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că prevederile art. 272 alin. (1) lit. g) pct. 1 prin raportare la art. 195 alin. (1) din Legea nr. 297/2004 privind

piața de capital sunt contrare dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (5) și art. 21 alin. (1)—(3), precum și dispozițiilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și ale art. 10 din Declarația Universală a Drepturilor Omului. Se arată că dispozițiile legale criticate reglementează o contravenție în materia pieței de capital, iar pentru identificarea conduitei interzise sau prescrite este necesară coroborarea cu art. 195 alin. (1) din Legea nr. 297/2004, normă de trimitere. Se menționează că dispozițiile criticate sunt de maximă generalitate, nu conțin o descriere a faptelor considerate contravenții și nici a elementelor constitutive ale contravenției, nu permit identificarea conduitei ilicite, nu sunt explicite, inteligibile, nu sunt în mod rezonabil previzibile, sunt deficitare și insuficiente. Astfel, acestea conduc la acțiuni arbitrare și discreționare ale organelor constatatoare și îngrădesc, totodată, accesul liber la justiție.

8. De asemenea se arată că textul art. 195 alin. (1) din Legea nr. 297/2004 face vorbire de condiții care să asigure respectarea unui principiu al egalității de tratament al tuturor investitorilor, dar care nu are corespondență în niciun text de lege internă și nu există prevederi legale care să-l definească sau să permită conturarea întinderii acestuia și delimitarea conținutului și sferei sale de aplicare, respectiv condiții care asigură respectarea acestuia.

9. În acest context precizează situația de fapt a cauzei aflate pe rolul instanței ordinare și susține că prevederile criticate nu îndeplinesc cerințele prevăzute de dispozițiile art. 8 alin. (4) teza întâi și ale art. 36 alin. (1) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative și nici pe cele cuprinse în art. 3 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor. În susținerea excepției de neconstituționalitate se face trimitere la jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului în ceea ce privește condițiile de calitate pe care trebuie să le îndeplinească un act normativ, respectiv claritate, precizie, previzibilitate.

10. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal** opinează în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât dispozițiile criticate nu sunt în contradicție cu prevederile art. 1 alin. (5) și art. 21 alin. (1)—(3) din Constituție, cu principiile de drept naționale sau europene. Astfel, dispozițiile art. 272 alin. (1) lit. g) pct. 1 din Legea nr. 297/2004 individualizează în mod expres și fără echivoc faptele ce constituie contravenții, iar art. 195 alin. (1) din același act normativ reglementează un principiu ușor de cuantificat, în sensul că se poate determina cu ușurință și în mod rezonabil dacă o anumită conduită încalcă egalitatea de tratament al investitorilor, acesta fiind un principiu fundamental care definește funcționarea pieței de capital, regăsit și în diferite acte adoptate la nivel european [Directiva 2004/25/CE privind ofertele publice de cumpărare — art. 3 pct. 1 lit. a)]. În același timp, dispozițiile criticate îndeplinesc cerințele privind respectarea Constituției, a supremației sale, precum și asigurarea accesului liber la justiție, având în vedere faptul că instanței de contencios administrativ i-a fost conferită competența de a verifica legalitatea actelor

Autorității de Supraveghere Financiară, în cadrul unei proceduri care respectă exigențele unui proces echitabil, asigurând dreptul la apărare al părților și toate celelalte garanții procesuale oferite de lege.

11. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

12. **Guvernul**, având în vedere conținutul normelor legale criticate, în esență, arată că, la fel ca în materie penală, o cerință esențială a normei contravenționale este cea a previzibilității. Totodată, având în vedere criteriile jurisprudențiale privind calitatea legii penale și implicit și a celei contravenționale, spre exemplu Decizia nr. 363 din 7 mai 2015, ale cărei considerente sunt aplicabile oricăror raționamente ce vizează stabilirea calității legii contravenționale sau penale, menționează că fapta calificată de lege drept contravenție trebuie în mod necesar să aibă elementul material prevăzut de lege, fără ca pentru determinarea acestui element material destinatarii legii și organele de control să fie nevoite să recurgă la acte de nivel secundar, care intră în vigoare ulterior legii care prevede contravenția. Or, normele criticate nu descriu fapta care ar constitui contravenție cu precizia necesară normelor contravenționale și, din acest motiv, nu au un caracter accesibil și predictibil și pot duce la abuzuri în aplicare. Ca atare, revine instanței de contencios constituțional să se pronunțe asupra excepției de neconstituționalitate.

13. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, notele scrise depuse, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

14. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

15. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum reiese din încheierea de sesizare, îl constituie dispozițiile art. 272 alin. (1) lit. g) pct. 1 prin raportare la art. 195 alin. (1) din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 571 din 29 iunie 2004, cu modificările și completările ulterioare, care au următorul cuprins:

— Art. 272 alin. (1) lit. g) pct. 1: „(1) *Constituie contravenții următoarele fapte săvârșite de către: [...]*

g) entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de A.S.F., emitenții de valori mobiliare și/sau de către membrii consiliului de administrație sau ai consiliului de supraveghere, directorii ori membrii directoratului entității autorizate, reglementate și supravegheate sau emitenților de valori mobiliare, persoanele fizice care exercită de jure sau de facto funcții de conducere ori exercită cu titlu profesional activități reglementate de prezenta lege sau au legătură cu activitatea entităților autorizate, reglementate și supravegheate de A.S.F. și/sau a emitenților de valori mobiliare, precum și de către entitățile care au obligația de informare cu privire la depășirea pragurilor de deținere prevăzute la art. 228 alin. (1), după caz, în legătură cu:

1. *încălcarea prevederilor privind ofertele publice și operațiunile de retragere a acționarilor dintr-o societate prevăzute la art. 173 alin. (2), art. 174 alin. (2), art. 175 alin. (1),*

(3) și (4), art. 176, 177, art. 178 alin. (1)—(3), art. 179, art. 183 alin. (1) și (2), art. 184, art. 185 alin. (2) și (4), art. 186 alin. (1), art. 187, art. 190—192, art. 193 alin. (2) și (3), art. 195 alin. (1), art. 196 alin. (2) și (3), art. 197, art. 198 alin. (1), art. 199 alin. (1), art. 200, art. 204 alin. (7), art. 206 alin. (5) și art. 208.”;

— Art. 195 alin. (1): „(1) *Oferta publică de cumpărare trebuie să se desfășoare în condiții care să asigure egalitate de tratament pentru toți investitorii.”*

16. Ulterior încheierii de sesizare, prevederile Legii nr. 297/2004 au fost parțial abrogate atât prin Legea nr. 24/2017 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 213 din 29 martie 2017, cât și prin Legea nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 521 din data de 26 iunie 2018, dispozițiile criticate în prezenta cauză fiind abrogate prin art. 155 alin. (1) din Legea nr. 24/2017. Însă, având în vedere dispozițiile art. 155 alin. (2) din Legea nr. 24/2017, potrivit cărora reglementările privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață emise de A.S.F. până la intrarea în vigoare a prezentei legi rămân în vigoare până la adoptarea noilor reglementări emise în temeiul acesteia, cu excepția dispozițiilor contrare, precum și Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea urmează a exercita controlul de constituționalitate asupra prevederilor criticate.

17. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5) referitor la obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor și ale art. 21 alin. (1)—(3) privind accesul liber la justiție. De asemenea sunt invocate prevederile art. 6 privind dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și ale art. 10 cu privire la dreptul oricărei persoane, în deplină egalitate, de a fi audiată în mod echitabil și public de către un tribunal independent și imparțial care va hotărî fie asupra drepturilor și obligațiilor sale, fie asupra temeiniciei oricărei acuzați în materie penală îndreptată împotriva sa, din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

18. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prevederile criticate au mai format obiectul controlului de constituționalitate în raport cu critici și prevederi constituționale similare, sens în care este, spre exemplu, Decizia nr. 473 din 28 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 981 din 7 decembrie 2016, prin care instanța de contencios constituțional a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate.

19. Cu acel prilej, Curtea a arătat, în esență, că Legea nr. 297/2004 transpune unele directive ale Uniunii Europene în materie și reglementează înființarea și funcționarea piețelor de instrumente financiare, cu instituțiile și operațiunile specifice acestora, precum și a organismelor de plasament colectiv, în scopul mobilizării disponibilităților financiare prin intermediul investițiilor în instrumente financiare [art. 1 alin. (1)]; definește instrumentele financiare, valorile mobiliare [art. 2 alin. (1) pct. 11 și pct. 33] și arată ce sunt informațiile esențiale, respectiv acestea includ următoarele elemente: (i) o scurtă descriere a riscurilor asociate emitentului și eventualilor garanți și a principalelor caracteristici ale acestora, inclusiv activele, pasivele și situația financiară; (ii) o descriere succintă a riscurilor asociate și a caracteristicilor esențiale ale investiției în valorile mobiliare în cauză, inclusiv orice drepturi aferente acestor valori mobiliare; (iii) condițiile generale ale ofertei, inclusiv cheltuielile estimate percepute investitorului de emitent sau de ofertant; (iv) detalii privind admiterea la tranzacționare; (v) motive ale ofertei și destinația prevăzută a veniturilor rezultate în urma ofertei [art. 2 alin. (1) pct. 9¹ din Legea nr. 297/2004].

20. Operațiunile care se desfășoară pe o piață financiară sunt realizate, cu titlu de servicii și activități de investiții financiare, numai de societățile de investiții financiare (S.S.I.F.) autorizate de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare (C.N.V.M.), de instituțiile de credit autorizate de Banca Națională a României, în conformitate cu legislația bancară aplicabilă [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.027 din 27 decembrie 2006], precum și de entități de natura acestora autorizate în state membre sau nemembre să presteze servicii și activități de investiții financiare de natura celor prevăzute la art. 5 din Legea nr. 297/2004.

21. Potrivit art. 4 alin. (1) din Legea nr. 297/2004, serviciile de investiții financiare se realizează prin persoane fizice, acționând ca agenți pentru servicii de investiții financiare. Aceștia își desfășoară activitatea exclusiv în numele intermediarului ai cărui angajați sunt și nu pot presta servicii de investiții financiare în nume propriu, iar, potrivit art. 4 alin. (11) din aceeași lege, S.S.I.F. poate delega unor agenți delegați următoarele activități: a) promovarea serviciilor de investiții și/sau a serviciilor conexe; b) preluarea și transmiterea ordinelor primite de la clienți sau de la potențialii clienți; c) furnizarea de consultanță de investiții în legătură cu instrumentele financiare și serviciile de investiții și/sau servicii conexe prestate de S.S.I.F.

22. Legea nr. 297/2004 reglementează, în titlul V — *Operațiuni de piață* (art. 173—208), aspecte cu privire la întocmirea și derularea ofertelor publice. Astfel, potrivit art. 173, orice persoană care intenționează să facă o ofertă publică înaintează A.S.F. o cerere de aprobare a prospectului (în cazul ofertei publice de vânzare) sau a documentului de ofertă, însoțit de un anunț (în cazul ofertei publice de cumpărare), în conformitate cu reglementările emise de A.S.F. După aprobarea prospectului/documentului de ofertă, acesta trebuie să fie disponibil publicului, cel mai târziu la data inițierii derulării ofertei publice.

23. Totodată, Legea nr. 297/2004 prevede într-o secțiune distinctă „*Oferta publică de cumpărare*” (secțiunea 3 din titlul V). Potrivit art. 193 din Legea nr. 297/2004, oferta publică de cumpărare reprezintă oferta unei persoane de a cumpăra valori mobiliare, adresată tuturor deținătorilor acestora, difuzată prin mijloace de informare în masă sau comunicată pe alte căi, dar sub condiția posibilității egale de receptare din partea deținătorilor respectivelor valori mobiliare. Oferta publică de cumpărare va fi făcută printr-un intermediar autorizat să presteze servicii și activități de investiții financiare. Prețul oferit în cadrul ofertelor de cumpărare va fi stabilit în conformitate cu reglementările C.N.V.M.

24. Oferta publică derulată fără aprobarea prospectului/documentului de ofertă ori cu nerespectarea condițiilor stabilite prin decizia de aprobare este nulă de drept și atrage pentru cei în culpă aplicarea sancțiunilor prevăzute de lege. Ofertantul va fi obligat față de investitorii de bună-credință la restituirea plăților și la daune-interese decurgând din nulitatea tranzacțiilor încheiate pe baza unei astfel de oferte (art. 174 din Legea nr. 297/2004).

25. Operațiunile care se desfășoară pe o piață financiară și serviciile de investiții financiare sunt prestate în conformitate cu reglementările emise de C.N.V.M care, potrivit dispozițiilor art. 290 alin. (2) din aceeași lege, este abilitată să emită reglementări în aplicarea legii [art. 5 alin. (2) din Legea nr. 297/2004]. De altfel, autoritatea competentă să aplice prevederile Legii nr. 297/2004 este C.N.V.M., prin exercitarea prerogativelor stabilite în statutul său [art. 1 alin. (3) din Legea nr. 297/2004]. În ceea ce privește activitatea Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, în virtutea art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea

și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, „*Autoritatea de Supraveghere Financiară, denumită în continuare A.S.F., se înființează ca autoritate administrativă autonomă, de specialitate, cu personalitate juridică, independentă, autofinanțată, care își exercită atribuțiile potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, prin preluarea și reorganizarea tuturor atribuțiilor și prerogativelor Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare (C.N.V.M.), Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor (C.S.A.) și Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private (C.S.S.P.P.)*.”

26. În virtutea prevederilor legale care abilitază C.N.V.M. să emită reglementări, cu privire la operațiunile care se desfășoară pe o piață financiară și serviciile de investiții financiare, în aplicarea legii, aceasta a adoptat o serie de reglementări, cum ar fi Regulamentul nr. 1/2006 privind emitenții și operațiunile cu valori mobiliare, aprobat prin Ordinul Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 23/2006, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 312 din 6 aprilie 2006, și Regulamentul nr. 31/2006 privind completarea unor reglementări ale Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, în vederea implementării unor prevederi ale directivelor europene, aprobat prin Ordinul Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 106/2006, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 5 din 4 ianuarie 2007. Aceste regulamente transpun mai multe directive, spre exemplu Directiva 2004/25/CE privind ofertele publice de preluare, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene, seria L, nr. 142 din 30 aprilie 2004, care, la art. 3 — *Principii generale*, statuează că, „în sensul aplicării prezentei directive, statele membre se asigură că sunt respectate următoarele principii: toți deținătorii de valori mobiliare la societatea în cauză, care aparțin aceleiași categorii, trebuie să beneficieze de *tratament echivalent*; de asemenea, în cazul în care o persoană preia controlul unei societăți, ceilalți deținători de valori mobiliare trebuie protejați (...)”.

27. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 272 alin. (1) lit. g) pct. 1 din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, în privința trimiterii la art. 195 alin. (1) din același act normativ, din economia acestor prevederi legale reiese că acestea statuează cu privire la fapte ce constituie contravenții în materia pieței de capital. Astfel, constituie contravenții faptele săvârșite de către entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de A.S.F., emitenții de valori mobiliare și/sau de către membrii consiliului de administrație sau ai consiliului de supraveghere, directorii ori membrii directoratului entității autorizate, reglementate și supravegheate sau emitenților de valori mobiliare, persoanele fizice care exercită *de jure* sau *de facto* funcții de conducere ori exercită cu titlu profesional activități reglementate de prezenta lege sau au legătură cu activitatea entităților autorizate, reglementate și supravegheate de A.S.F. și/sau a emitenților de valori mobiliare, precum și de către entitățile care au obligația de informare cu privire la depășirea pragurilor de deținere prevăzute la art. 228 alin. (1), după caz, în legătură cu încălcarea prevederilor privind ofertele publice și operațiunile de retragere a acționarilor dintr-o societate prevăzute la art. 195 alin. (1), potrivit căruia oferta publică de cumpărare trebuie să se desfășoare în condiții care să asigure egalitate de tratament pentru toți investitorii.

28. Cu privire la principiul egalității în fața legii, astfel cum este consacrat prin art. 16 din Constituție, Curtea, în jurisprudența sa, a reținut că acesta presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite (Decizia nr. 545 din 28 aprilie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 473 din 6 iulie 2011), iar discriminarea este rezultatul unui tratament juridic diferit aplicabil aceleiași categorii de subiecte de drept sau unor situații care nu se deosebesc în mod obiectiv și rezonabil (Decizia nr. 263 din 24 februarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al

României, Partea I, nr. 170 din 18 martie 2009). Așadar, situațiilor egale trebuie să le corespundă un tratament juridic egal, iar situațiilor diferite, un tratament juridic diferit.

29. Totodată, Curtea observă că, astfel cum s-a reținut și mai sus, egalitatea de tratament a investitorilor sau tratamentul echivalent este un principiu fundamental care definește funcționarea pieței de capital și se regăsește în Directiva 2004/25/CE privind ofertele publice de cumpărare, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 142 din 30 aprilie 2004, directivă ce stabilește principiile ce prefigurează cadrul legal cu privire la ofertele publice de cumpărare. Potrivit art. 3 — *Principii generale* — alin. (1) lit. a) teza întâi din Directiva 2004/25/CE, „în sensul aplicării prezentei directive, statele membre se asigură că sunt respectate următoarele principii: (a) toți deținătorii de valori mobiliare la societatea în cauză care aparțin aceleiași categorii trebuie să beneficieze de tratament echivalent;”.

30. Aplicând aceste considerente de principiu la prevederile legale care statuează cu privire la faptul că oferta publică de cumpărare trebuie să se desfășoare în condiții care să asigure egalitate de tratament pentru toți investitorii, Curtea reține că principiul egalității de tratament sau tratamentul echivalent în materia pieței de capital, cu referire expresă la oferta publică de cumpărare, are în vedere acordarea posibilității tuturor deținătorilor de valori mobiliare, la societatea în cauză care aparțin aceleiași categorii de titluri, de a avea acces în mod egal, nediscriminatoriu și transparent la procedura privind oferta publică de cumpărare, respectiv la sursele de informații referitoare la oferta publică de cumpărare, precum și la etapele concrete de derulare a acesteia, astfel încât să nu fie favorizați anumii investitori în detrimentul altora.

31. În ceea ce privește susținerea cu privire la faptul că prevederile art. 272 alin. (1) lit. g) pct. 1 din Legea nr. 297/2004 reglementează o contravenție în materia pieței de capital, iar pentru identificarea conduitei interzise sau prescise este necesară coroborarea cu art. 195 alin. (1) din Legea nr. 297/2004, normă de trimitere, Curtea reține că o prevedere legală dintr-un act normativ nu trebuie interpretată în mod singular, ci trebuie avută în vedere întreaga corelare legislativă dintr-un act normativ. De altfel, potrivit art. 44 — *Partea dispozitivă* — din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, partea dispozitivă a actului normativ reprezintă conținutul propriu-zis al reglementării, alcătuit din totalitatea normelor juridice instituite pentru sfera raporturilor sociale ce fac obiectul acestuia, iar pentru sublinierea unor conexiuni legislative se utilizează norma de trimitere [art. 16 alin. (1) teza a doua din Legea nr. 24/2000].

32. De altfel, pronunțându-se asupra altor prevederi legale din Legea nr. 297/2004 [respectiv art. 2 alin. (5), art. 255, art. 257, art. 272 lit. a), art. 273 alin. (1) lit. b) și c), art. 274 și art. 276 din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital], în ceea ce privește invocarea aspectelor referitoare la principiul accesibilității și previzibilității, Curtea, prin Decizia nr. 213 din 9 mai 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 496 din 7 august 2013, a reținut că, în acord și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, autoritatea legiuitoare, Parlamentul sau Guvernul, după caz, are obligația de a edicta norme care să respecte trăsăturile mai sus arătate. Referitor la aceste cerințe, Curtea Europeană a Drepturilor Omului s-a pronunțat în mod constant, statuând că o normă este previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane — care, la nevoie, poate apela la consultantă de specialitate — să își corecteze conduita (Hotărârea din 29 martie 2000, pronunțată în Cauza *Rotaru împotriva României*, paragraful 55), iar cetățeanul

trebuie să dispună de informații suficiente asupra normelor juridice aplicabile într-un caz dat și să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea dintr-un act determinat. Pe scurt, legea trebuie să fie, în același timp, accesibilă și previzibilă. (Hotărârea din 26 aprilie 1979, pronunțată în Cauza *Sunday Times împotriva Regatului Unit*, paragraful 49). În lumina acestor precizări, Curtea a constatat că textele criticate îndeplinesc cerințele de claritate, precizie și predictibilitate. Față de acestea, Curtea constată că aceste considerente sunt aplicabile *mutatis mutandis* și în prezenta cauză, astfel că nu se poate reține pretinsa încălcare a prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție. De altfel, din examinarea prevederilor criticate, corelate cu întreg cadrul legislativ în materia pieței de capital, Curtea observă că acestea sunt clare, previzibile, nefiind contrare art. 1 alin. (5) din Constituție, prin prisma unei pretinse nerespectări a prevederilor cu privire la tehnica redactării actelor normative.

33. În ceea ce privește susținerea potrivit căreia dispozițiile criticate sunt neconstituționale și prin raportare la prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001, Curtea reține că examinarea constituționalității unui text de lege are în vedere compatibilitatea acestui text cu dispozițiile constituționale pretins violate, iar nu compararea prevederilor mai multor legi între ele și raportarea concluziei ce ar rezulta din această comparație la dispoziții ori principii ale Constituției. Procedându-se astfel s-ar ajunge, inevitabil, la concluzia că, deși fiecare dintre dispozițiile legale este constituțională, numai coexistența lor ar pune în discuție constituționalitatea uneia dintre ele. Rezultă că, față de această critică, Curtea nu se află în prezența unei chestiuni privind constituționalitatea, ci a unei simple pretinse contrarietăți între norme legale ce reglementează regimul juridic al contravențiilor, în general, și norme care reglementează în materia pieței de capital. De altfel, legiuitorul are deplina legitimitate de a stabili atât norme cu caracter general, special, cât și reglementări derogatorii [a se vedea art. 14 și art. 15 din Legea nr. 24/2000].

34. În ceea ce privește invocarea în susținerea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 21 alin. (1)—(3) din Constituție, ale art. 6 privind dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și ale art. 10 cu privire la dreptul oricărei persoane, în deplină egalitate, de a fi audiată în mod echitabil și public de către un tribunal independent și imparțial care va hotărî fie asupra drepturilor și obligațiilor sale, fie asupra temeiniciei oricărei acușări în materie penală îndreptată împotriva sa, din Declarația Universală a Drepturilor Omului, Curtea constată că nu poate fi reținută pretinsa contrarietate a prevederilor criticate cu acestea. Astfel, potrivit art. 274 din Legea nr. 297/2004, săvârșirea contravențiilor prevăzute la art. 272 se constată de către Comisia Națională a Valorilor Mobiliare, iar, potrivit art. 275 alin. (1) din aceeași lege, la individualizarea sancțiunii se va ține seama de circumstanțele personale și reale ale săvârșirii faptei și de conduita făptuitorului. În măsura în care, astfel cum susține autorul că normele legale criticate „conduc la acțiuni arbitrare și discreționare ale organelor constatatoare”, acesta poate contesta legalitatea actelor C.N.V.M. Astfel, cum a reținut și Curtea Constituțională în jurisprudența sa, verificarea legalității actelor C.N.V.M., care sunt acte administrative unilaterale, se face de către o instanță judecătorească, ce se bucură de independență și se caracterizează prin imparțialitate, printr-o procedură care respectă exigențele unui proces echitabil, în condițiile asigurării dreptului la apărare al părților, acestea având posibilitatea de a beneficia de toate garanțiile procesuale pentru a-și valorifica în mod eficient drepturile procedurale (a se vedea Decizia nr. 213 din 9 mai 2013, precitată).

35. De altfel, așa cum reiese din dosarul cauzei, autorul excepției de neconstituționalitate beneficiază de acces la justiție, contestând deciziile emise de Autoritatea de Supraveghere Financiară și anumite prevederi din Regulamentul C.N.V.M. privind emitenții și operațiunile cu valori mobiliare, ocazie cu care a și invocat excepția de neconstituționalitate.

36. Prin urmare, față de cele prezentate, se reține că prevederile art. 272 alin. (1) lit. g) pct. 1 prin raportare la art. 195

alin. (1) din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital nu trebuie interpretate și aplicate în mod disparat, ci trebuie avut în vedere întreg cadrul legislativ cu privire la piața de capital, astfel că, în ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor criticate, aceasta urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, întrucât nu au intervenit elemente noi, care să conducă la schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale în materie.

37. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Stere Gardan în Dosarul nr. 1.201/2/2014 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 272 alin. (1) lit. g) pct. 1 prin raportare la art. 195 alin. (1) din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 22 noiembrie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Ionita Cochintu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 818

din 11 decembrie 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. III alin. (1) lit. a) pct. (vi) și alin. (2) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. III alin. (1) lit. a) pct. (vi) și alin. (2) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, excepție ridicată de Irena Bossy-Ghica (Boulin) în Dosarul nr. 215/42/2015 al Tribunalului Prahova — Secția I civilă și care constituie obiectul Dosarului nr. 46D/2017 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal răspunde, pentru autoarea excepției, doamna avocat Corina Popescu, membru în Baroul București, în calitate de apărător ales, cu delegație depusă la dosarul cauzei. Se constată lipsa celorlalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent învederează Curții faptul că partea Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților a transmis la dosar concluzii scrise prin care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate întrucât nu îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de lege.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului autoarei excepției, care pune concluzii de admitere a acesteia, precizând că premisa de la care pornește invocarea excepției este cea a persoanelor care se consideră îndreptățite la reconstituirea dreptului de proprietate, care au depus cereri la comisia locală, prin primar, cu implicarea ulterioară a comisiei județene, prin prefect, și cărora li s-a eliberat titlu de proprietate, prin admiterea cererii pe care au formulat-o. Aceste titluri de proprietate nu sunt acte de drept comun între particulari, ci acte emise într-un oarecare regim de putere publică, de către instituții care sunt investite cu prerogativa îndeplinirii condițiilor pentru reconstituirea dreptului de proprietate. Arată că problema de constituționalitate este generată de faptul că textul de lege criticat conferă dreptul de a invoca nulitatea absolută a titlurilor de proprietate chiar acestor instituții cu atribuții în verificarea condițiilor pentru reconstituire, care au constatat, prin ipoteză, că sunt îndeplinite aceste condiții și care, ulterior, conform textului de lege criticat, au dreptul de a solicita reverificarea îndeplinirii acestor condiții. În plus, acest

demers îl pot întreprinde oricând, nelimitat în timp, iar nu într-un termen limitat. Susține că sunt încălcate art. 1 alin. (3) din Constituție și art. 44 în interpretarea dată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului prin aplicarea art. 1 din Primul Protocol adițional al Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Cu privire la principiul securității juridice arată că, nefiind vorba despre acte între particulari, ci de acte emise de instituții publice investite cu prerogativa constatării îndeplinirii condițiilor, în condițiile în care dreptul de sesizare se acordă tocmai acestor instituții, se încalcă principiul securității juridice. Arată că a invocat în motivarea excepției Decizia Curții Constituționale nr. 296 din 8 iulie 2003, cu referire la art. 46 alin. (5) din Legea nr. 10/2001, în care s-a reținut că acordarea acestui drept de sesizare pentru verificarea nulității unor acte juridice — în acel caz fiind vorba despre acte încheiate între particulari — poate avea efecte perturbatoare asupra stabilității și securității raporturilor juridice, iar termenul-limită stabilit de lege pentru introducerea acțiunilor în constatarea nulității este impus de rațiuni sociale majore. Aceeași situație este impusă și de textul de lege criticat în cauza de față, pentru că este absurd să se dea chiar acestor autorități posibilitatea de a formula oricând o cerere în constatarea nulității absolute, pentru motivul că ele însele nu au verificat corect sau concret atunci când au făcut această verificare cu privire la îndeplinirea condițiilor. Mai arată că prin Legea nr. 169/1997 nu se conferă o garanție concretă și efectivă pentru respectarea dreptului de proprietate privată, pentru că, după ce statul a acordat acestor instituții publice puterea de a verifica îndeplinirea acestor condiții, prin textul de lege criticat se acordă aceluiași instituții dreptul de a contesta propriul act emis în aplicarea dispozițiilor legale. Invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, respectiv Hotărârea din 25 februarie 2009, pronunțată în Cauza *Toșcuță și alții împotriva României*, în care s-a arătat că anularea titlului de proprietate după o perioadă mare de timp și pentru motive imputabile exclusiv autorităților constituie o încălcare gravă a principiului securității raporturilor juridice și a art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție. Susține că nu există nicio rațiune pentru ca, după ce s-a parcurs procedura administrativă, s-a reconstituit dreptul de proprietate, instituțiile care au fost implicate în această procedură și care și-au dat acordul pentru emiterea titlului de proprietate să fie investite cu prerogativa de a sesiza instanța cu privire la o nulitate care este imputabilă lor însele, pentru că nu au verificat la momentul respectiv îndeplinirea acestor condiții în mod riguros.

5. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, precizând că instanța de contencios constituțional s-a mai pronunțat asupra aspectelor invocate de autoarea excepției, prin mai multe decizii, dintre care menționează Decizia nr. 676 din 17 noiembrie 2016, Decizia nr. 1 din 18 ianuarie 2018. Apreciază că se impune menținerea practicii constituționale în această materie, neintervenind elemente noi, care să conducă la schimbarea acesteia.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

6. Prin Încheierea din 20 decembrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 215/42/2015, **Tribunalul Prahova — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. III alin. (1) lit. a) pct. (vi) și alin. (2) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea**

și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, excepție ridicată de Irena Bossy-Ghica (Boulin), într-o cauză civilă având ca obiect soluționarea cererii de constatare a nulității absolute a unui titlu de proprietate prin care autoarei acesteia i-a fost reconstituit dreptul de proprietate asupra unui teren forestier, cerere formulată de Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților.

7. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autoarea acesteia arată că textul de lege criticat este neconstituțional, deoarece conferă calitate procesuală activă în acțiunile având ca obiect constatarea nulității absolute a titlului de proprietate tocmai autorităților investite cu competențe în verificarea îndeplinirii condițiilor de emitere a titlului de proprietate, respectiv în propunerea de reconstituire a dreptului de proprietate și în validarea titlurilor de proprietate, conform Regulamentului privind procedura de reconstituire, atribuțiile și funcționarea comisiilor pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor. Se referă la primar — care este și președintele Comisiei locale, la prefect — care este președintele Comisiei județene și la Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților. Totodată, susține că textul este neconstituțional în măsura în care se interpretează că acțiunile în constatarea nulității absolute a titlurilor de proprietate ar putea fi introduse oricând, indiferent de perioada scursă de la data emiterii titlului de proprietate atacat, ceea ce contravine grav principiului securității juridice, creându-se o situație de instabilitate și nesiguranță a raporturilor juridice stabilite ca urmare a reconstituirii dreptului de proprietate în favoarea persoanelor cărora legea le-a recunoscut acest drept. În acest context precizează că obiectul acestor acțiuni în constatarea nulității absolute nu sunt acte între particulari, ci acte emise de autoritățile publice investite tocmai cu prerogativa constatării îndeplinirii condițiilor pentru reconstituirea dreptului de proprietate. Arată, de asemenea, că, prin Decizia nr. 296 din 8 iulie 2003, analizând constituționalitatea dispozițiilor art. 46 alin. (5) din Legea nr. 10/2001 care stabilesc, prin derogare de la dreptul comun, că dreptul la acțiune se prescrie în termen de un an de la data intrării în vigoare a legii, indiferent de cauza de nulitate, Curtea Constituțională a concluzionat că o asemenea derogare este constituțională tocmai în considerarea necesității respectării principiului securității și stabilității juridice în ceea ce privește dreptul de proprietate. În acest sens, Curtea a reținut că finalitatea termenelor de prescripție este aceea de a asigura un climat de ordine, indispensabil exercitării în condiții optime a dreptului de acces liber la justiție. Autoarea excepției susține că violarea dreptului de proprietate este cu atât mai gravă cu cât provine chiar de la organele statului (primarul — în calitate de președinte al Comisiei locale de fond funciar, prefectul — în calitate de președinte al Comisiei județene de fond funciar și Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților), autorități cărora legea le-a conferit calitate procesuală activă în exercitarea acțiunii în constatarea nulității absolute a titlurilor de proprietate, în condițiile în care aceleași autorități au procedat la emiterea și validarea acestor titluri de proprietate. Invocă și cele statuate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa, respectiv prin Hotărârea din 6 decembrie 2007, pronunțată în Cauza *Drăculeț împotriva României*, Hotărârea din 1 iulie 2008, pronunțată în Cauza *Ioan împotriva României*, Hotărârea din 25 februarie 2009, pronunțată în Cauza *Toșcuță și alții împotriva României*, și Decizia de inadmisibilitate din 3 martie 2005, pronunțată în Cauza *Manoilescu și Dobrescu împotriva României și Federației Ruse*.

8. **Tribunalul Prahova — Secția I civilă** nu și-a exprimat opinia cu privire la excepția de neconstituționalitate, contrar art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, apreciind că își menține valabilitatea jurisprudența Curții Constituționale în materie, respectiv Decizia nr. 6 din 18 ianuarie 2011, Decizia nr. 984 din 30 septembrie 2008 sau Decizia nr. 700 din 11 septembrie 2007.

11. **Avocatul Poporului** consideră că, prin edictarea prevederilor art. III alin. (1) lit. a) pct. (vi) și alin. (2) din Legea nr. 169/1997, este asigurată securitatea juridică și este îndeplinită și cerința de previzibilitate, deoarece textele de lege criticate sunt enunțate cu suficientă precizie. Acestea consacră sancțiunea nulității absolute aplicabilă actelor emise cu încălcarea prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997. Potrivit regimului juridic al acestei sancțiuni, orice persoană care justifică un interes o poate invoca. Calitatea procesuală activă în vederea promovării unei acțiuni în justiție în vederea constatării nulității absolute o au atât persoanele care justifică un interes legitim, cât și persoanele care au atribuții cu privire la reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor. Astfel, primarul sau prefectul, ca reprezentanți legitimi ai autorităților comunale, orașenești, municipale și, respectiv, județene, precum și Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților veghează la respectarea legalității emiterii actelor de către comisiile de fond funciar, includerea acestora printre titularii dreptului la acțiune în constatarea nulității absolute constituind expresia garantării dreptului de acces liber la justiție și a dreptului la un proces echitabil (a se vedea Decizia Curții Constituționale nr. 1.563 din 7 decembrie 2010).

12. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar, susținerile reprezentantului autoarei excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă prevederile art. III alin. (1) lit. a) pct. (vi) și alin. (2) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 299 din 4 noiembrie 1997, care au următorul conținut normativ:

— Art. III alin. (1) lit. a) pct. (vi) și alin. (2): „(1) *Sunt lovite de nulitate absolută, potrivit dispozițiilor legislației civile, aplicabile la data încheierii actului juridic, următoarele acte emise cu încălcarea prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991, Legii*

nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, cu modificările și completările ulterioare, și ale prezentei legi:

a) *actele de reconstituire sau de constituire a dreptului de proprietate, în favoarea persoanelor care nu erau îndreptățite, potrivit legii, la astfel de reconstituiri sau constituiri, cum sunt: (...)*

(vi) *actele de reconstituire a dreptului de proprietate asupra unor terenuri forestiere pentru persoanele care nu au deținut anterior în proprietate astfel de terenuri. (...)*

(2) *Nulitatea poate fi invocată de primar, prefect, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților și de alte persoane care justifică un interes legitim, iar soluționarea cererilor este de competența instanțelor judecătorești de drept comun.”*

15. În opinia autoarei excepției, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor art. 1 alin. (3) privind statul de drept, art. 1 alin. (5) care consacră principiul legalității, precum și art. 44 din Constituție și art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ambele referitoare la dreptul de proprietate privată.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, prin Decizia nr. 676 din 17 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 127 din 17 februarie 2017, precum și prin Decizia nr. 1 din 18 ianuarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 401 din 10 mai 2018, a examinat critici identice, formulate de aceeași autoare, respingând ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate având același obiect ca cel din cauza de față. Prin deciziile menționate, Curtea a reținut că imprescriptibilitatea unei acțiuni în constatarea nulității absolute a unui act juridic încheiat cu nerespectarea dispozițiilor legale imperative este justificată prin natura interesului ocrotit prin norma a cărei respectare se cere, și anume un interes general, obștesc, respectiv necesitatea constituirii sau reconstituirii dreptului de proprietate privată asupra unor terenuri forestiere în favoarea foștilor proprietari, iar nu a altor persoane care nu sunt îndreptățite, întrucât nu au deținut astfel de bunuri imobile, anterior Legii fondului funciar nr. 18/1991. Din această perspectivă, a reconstituirii dreptului de proprietate privată în favoarea foștilor proprietari, prevederile legale criticate reprezintă o consacrare legală a principiilor constituționale privind garantarea și ocrotirea proprietății private, cuprinse în art. 44 alin. (1) teza întâi și alin. (2) teza întâi din Constituție. Nu se poate susține că în acest mod este încălcat dreptul de proprietate al terțului dobânditor al unui astfel de bun, de vreme ce un act nul nu poate produce efecte, fiind desființat de la data încheierii lui, astfel încât nu poate să constituie temeiul dobândirii valabile a dreptului de proprietate. De altfel, tocmai pentru a nu afecta dreptul de proprietate al unui terț dobânditor, legiuitorul a instituit restituirea prețului plătit pentru bunul dobândit de la un neproprietar. Astfel, potrivit art. III alin. (24) din Legea nr. 169/1997, în cazul unor înstrăinări succesive ale terenurilor, cel care a vândut terenul pe baza titlului constatat nul este obligat să remită prețul actualizat fostului proprietar rămas fără teren. Mai mult, Curtea a reținut că prevederile legale criticate reprezintă o concretizare a principiului constituțional al legalității, consacrat prin art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală, finalitatea acestora fiind tocmai aceea de asigurare a respectării normelor juridice care reglementează condițiile de valabilitate ale unui act juridic.

17. Curtea a mai reținut că, potrivit regimului general al nulității absolute, aceasta poate fi invocată de orice persoană care are un interes legitim sau de alte persoane expres prevăzute de lege, dat fiind caracterul său de ordine publică. Așadar, în considerarea interesului general de finalizare a procesului de reconstituire a dreptului de proprietate privată asupra terenurilor în favoarea persoanelor îndreptățite, legiuitorul a acordat legitimare procesuală activă în promovarea acțiunii în constatarea nulității absolute și primarului, prefectului și Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, având în vedere funcțiile deținute de primar/prefect, și anume acelea de conducători ai comisiilor locale/județene de fond funciar, respectiv de autoritate administrativă cu atribuții în domeniul restituirii în natură sau al acordării de măsuri compensatorii. Nu poate fi vorba, în acest caz, de o încălcare a principiului de drept *nemo auditur propria turpitudine allegans*, respectiv a regulii care sancționează persoana care a contribuit la neregularitatea unui act juridic, astfel încât nu mai poate invoca sancțiunea anulării actului, tocmai datorită faptului că neregularitatea a fost creată prin propria acțiune/inacțiune. De esența acestui principiu, potrivit căruia nimeni nu se poate prevala de propria culpă, este aprecierea exclusivă a comportamentului unei părți, pentru a se stabili prevalența unui interes personal asupra altui interes personal. Or, în cazul invocării nulității absolute, care protejează interese de ordine publică, nu este vizat interesul personal al primarului, al prefectului sau, respectiv, al conducătorului Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, astfel încât legitimarea procesuală activă acordată de lege acestor persoane determinate are o justificare rezonabilă, prin raportare la atribuțiile exercitate în cadrul autorităților administrative respective.

18. Cu privire la invocarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, respectiv Hotărârea din 1 iulie 2008, pronunțată în Cauza *Ioan împotriva României*, și Hotărârea din 25 noiembrie 2008, pronunțată în Cauza *Toșcuță și alții împotriva României*, Curtea a remarcat că elementul comun al motivelor ce au condus la constatarea încălcării textului convențional referitor la protecția proprietății, în cele două cauze menționate, este lipsa oricărei despăgubiri care să compenseze

privarea de proprietate, caz în care individul vizat suportă o sarcină specială și exorbitantă. Or, soluția legislativă criticată și în cauza de față denotă faptul că legiuitorul a fost preocupat de asigurarea unui echilibru între interesul general al desființării unui act translativ de proprietate afectat de motive de nulitate absolută și interesul particular al subdobânditorului bunului imobil respectiv, instituind posibilitatea restituirii prețului plătit pentru bunul dobândit de la un neproprietar [art. III alin. (21)—(24) din Legea nr. 169/1997]. Din acest punct de vedere, textele de lege criticate corespund standardului de protecție instituit prin art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție și dezvoltat în jurisprudența instanței de contencios european al drepturilor omului, potrivit căreia o persoană lipsită de proprietate trebuie, în principiu, să obțină despăgubiri rezonabile raportate la valoarea bunului, chiar dacă obiective legitime de interes public pot acționa pentru a se rambursa mai puțin decât valoarea de piață.

19. Cu privire la invocarea Deciziei nr. 296 din 8 iulie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 577 din 12 august 2003, Curtea a reținut că aceasta nu este incidentă în cauză și că este atributul exclusiv al legiuitorului să dispună în privința soluțiilor legislative adoptate în domenii specifice și, eventual, a derogărilor de la acestea, Curtea neputând exercita, în privința soluțiilor legislative adoptate, un control de oportunitate.

20. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a conduce la reconsiderarea jurisprudenței în materie a Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele deciziilor citate își mențin valabilitatea și în cauza de față.

21. Pe lângă jurisprudența citată, Curtea reține și faptul că, prin Decizia nr. 51 din 3 iulie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 751 din 20 septembrie 2017, Înalta Curte de Casație și Justiție s-a pronunțat, pe calea unei hotărâri prealabile, în sensul că, în cazul cererii formulate de primar, în calitate de președinte al comisiei locale de fond funciar, în temeiul art. III alin. (1) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, cerința „interesului legitim”, prevăzută de art. III alin. (2) din același act normativ, este prezumată.

22. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Irena Bossy-Ghica (Boulin) în Dosarul nr. 215/42/2015 al Tribunalului Prahova — Secția I civilă și constată că prevederile art. III alin. (1) lit. a) pct. (vi) și alin. (2) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Prahova — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 11 decembrie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

ORDIN

pentru aprobarea Contractului-cadru de vânzare-cumpărare a gazelor naturale, încheiat între producătorii de gaze naturale și furnizorii de gaze naturale sau clienții finali eligibili

Având în vedere prevederile art. 99 lit. b), c) și i) și ale art. 124 alin. (1¹), (1²) și (1³) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 8 lit. h) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul dispozițiilor art. 5 alin. (1) lit. c) și ale art. 10 alin. (1) lit. a), o) și q) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Contractul-cadru de vânzare-cumpărare a gazelor naturale, încheiat între producătorii de gaze naturale și furnizorii de gaze naturale sau clienții finali eligibili, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Producătorii de gaze naturale, titularii licențelor de furnizare a gazelor naturale și clienții finali eligibili au obligația să ducă la îndeplinire prevederile prezentului ordin, iar direcțiile de

specialitate din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea acestuia.

Art. 3. — Prezentul ordin se aplică în vederea contractării gazelor naturale cu livrare în perioada 1 aprilie 2019—28 februarie 2022.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,
Dumitru Chiriță

București, 13 martie 2019.
Nr. 40.

ANEXĂ

CONTRACT-CADRU de vânzare-cumpărare a gazelor naturale, încheiat între producătorii de gaze naturale și furnizorii de gaze naturale sau clienții finali eligibili

Nr. .... anul ..... luna ..... ziua .....

I. Părțile:

....., cu sediul în .....,
adresa ....., județul ....., cod poștal .....,
e-mail ....., telefon ....., fax .....,
cod fiscal ....., înregistrată la oficiul registrului comerțului cu nr. ....
cod unic de înregistrare ....., coduri IBAN nr. .... deschise la .....,
reprezentată legal prin: .....,

(nume, prenume, funcție)

în calitate de *Vânzător*, titular al licenței de furnizare a gazelor naturale nr. .... din .....,
și

....., cu sediul în .....,
adresa ....., județul ....., cod poștal .....,
e-mail ....., telefon ....., fax .....,
cod fiscal ....., înregistrată la oficiul registrului comerțului cu nr. ....
cod unic de înregistrare ....., coduri IBAN nr. .... deschise la .....,
reprezentată legal prin: .....,

(nume, prenume, funcție)

titular al licenței de furnizare a gazelor naturale nr. .... din data de ....., sau client final eligibil,
reprezentată legal prin: .....,

(nume, prenume, funcție)

în calitate de *Cumpărător*,

denumite în continuare în mod individual *partea* și în mod colectiv *părțile*, au convenit încheierea prezentului contract de vânzare-cumpărare a gazelor naturale, denumit în continuare *contract*.

II. Terminologie și legislație aplicabilă

Art. 1. — (1) Termenii utilizați în prezentul contract sunt definiți în Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, și în celelalte reglementări incidente sectorului gazelor naturale.

(2) Prevederile prezentului contract sunt completate cu prevederile Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare (*Codul civil*), și ale Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, și reglementările Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, denumită în continuare *ANRE*.

III. Obiectul contractului

Art. 2. — (1) Obiectul contractului îl constituie vânzarea de către Vânzător și cumpărarea de către Cumpărător a unei cantități ferme de gaze naturale de ..... MWh din producția internă (curentă și/sau din înmagazinare), cu livrare în perioada ..... — ....., destinată consumului .....
(casnic și/sau noncasnic)

(2) Cantitatea lunară contractată este prevăzută în anexa la prezentul Contract-cadru, denumită în continuare *anexă*, și este pusă la dispoziția Cumpărătorului în profil zilnic constant.

(3) Cantitatea zilnică contractată este cea rezultată din împărțirea cantității lunare contractate la numărul de zile calendaristice ale lunii respective sau ale perioadei de livrare, în cazul în care aceasta este mai mică de o lună.

IV. Durata contractului

Art. 3. — (1) Prezentul contract se încheie pentru perioada .....

(2) Părțile contractante pot conveni prelungirea prezentului contract prin încheierea unui act adițional.

V. Obligații de predare/preluare

Art. 4. — Cantitățile de gaze naturale predate/preluate pot diferi cu până la 5% față de cantitatea contractată prevăzută în anexă, numai cu acordul părților.

VI. Condițiile de predare/preluare a gazelor naturale

Art. 5. — (1) Predarea/Preluarea gazelor naturale se face la termenul și în punctele de livrare stabilite în prezentul contract, pe bază de proces-verbal lunar de predare-preluare.

(2) Punctul de livrare este punctul virtual de tranzacționare (PVT) și reprezintă locul unde are loc transferul dreptului de proprietate asupra gazelor naturale de la Vânzător la Cumpărător.

(3) Prin derogare de la prevederile alin. (2), transferul dreptului de proprietate asupra gazelor naturale de la Vânzător la Cumpărător pentru tranzacțiile cu gaze naturale destinate consumului clienților finali racordați în conductele de alimentare din amonte sau la sistemele de distribuție racordate în conductele din amonte se realizează în punctul de predare/preluare comercială: .....

(4) Cheltuielile ocazionate de predarea/preluarea gazelor naturale în punctul/punctele de livrare vor fi suportate conform prevederilor legislației în vigoare, după cum urmează:

a) Vânzătorul consimte să suporte plata tuturor costurilor, fără a se limita la impozite, taxe sau tarife impuse de orice autoritate a administrației publice asupra sau în legătură cu gazele naturale înainte de sau în momentul livrării acestora către Cumpărător;

b) Cumpărătorul consimte să suporte plata tuturor costurilor, fără a se limita la impozite, taxe sau tarife impuse de orice autoritate a administrației publice asupra sau în legătură cu gazele naturale după preluarea acestora de către Cumpărător.

(5) Măsurarea gazelor naturale se efectuează în conformitate cu reglementările specifice emise de ANRE.

(6) Determinarea cantităților de gaze naturale predate/preluate se face zilnic, conform reglementărilor în vigoare.

(7) Calitatea gazelor naturale livrate se determină în conformitate cu reglementările în vigoare și trebuie să respecte condițiile impuse de legislația în vigoare.

(8) Calitatea gazelor naturale livrate este atestată de buletinele de analiză cromatografică a probelor prelevate în punctele de predare/preluare.

(9) Vânzătorul va pune la dispoziția Cumpărătorului, la cererea acestuia, cu titlu gratuit, buletinele de analiză prevăzute la alin. (8).

VII. Prețul contractului. Modalități și condiții de facturare și plată

Art. 6. — (1) Prețul gazelor naturale din producția internă este de 68 lei/MWh, fără servicii incluse.

(2) La prețul prevăzut la alin. (1) se adaugă costul transportului până la punctul de livrare, determinat în baza tarifelor de transport aprobate de ANRE, tarifele de înmagazinare subterană a gazelor naturale aprobate de ANRE, precum și costurile de finanțare conform prevederilor legale, după caz.

(3) Prețul prevăzut la alin. (1) nu include TVA și accize, acestea adăugându-se, după caz, conform legii.

(4) Obligațiile de declarare și plată a accizei către bugetul consolidat al statului pentru gazele naturale achiziționate în baza prezentului contract se stabilesc în conformitate cu prevederile legislației fiscale.

Art. 7. — (1) Facturarea contravalorii gazelor naturale predate/preluate se realizează de Vânzător până la data de 15 a lunii următoare celei de livrare, în baza documentelor prevăzute la art. 5 alin. (1).

(2) Modalitatea de transmitere a facturii, modalitatea de plată, instrumentele de plată, precum și desemnarea băncilor agreeate pentru derularea operațiunilor bancare sunt stabilite de comun acord, cu respectarea legislației în vigoare.

(3) Plata contravalorii gazelor naturale livrate se efectuează de Cumpărător, în termen de 15 zile calendaristice de la data emiterii facturii. În cazul în care scadența este zi nelucrătoare, termenul se socotește împlinit în următoarea zi lucrătoare.

(4) Obligația de plată este considerată îndeplinită la data înregistrării sumelor totale datorate de Cumpărător în contul/conturile Vânzătorului sau la data convenită prin acordul părților.

Art. 8. — (1) Orice dezechilibru zilnic/lunar generat Vânzătorului/Cumpărătorului este asumat de către Cumpărător, respectiv Vânzător și intră în responsabilitatea Cumpărătorului/Vânzătorului, după caz, cu excepția cazurilor în care părțile, de comun acord, stabilesc o altă soluție.

(2) Contravaloarea dezechilibrelor generate de către Cumpărător/Vânzător se datorează către cealaltă parte și se calculează conform prevederilor legale în vigoare.

VIII. Garanții

Art. 9. — (1) Cumpărătorul are obligația de a constitui în favoarea Vânzătorului o garanție financiară de plată pentru acoperirea riscului de neachitare a facturilor emise de Vânzător, cu cel puțin două zile lucrătoare înainte de data începerii livrărilor.

(2) Garanția prevăzută la alin. (1) nu se constituie în cazul Cumpărătorului care efectuează plata în avans pentru gazele naturale contractate.

(3) Garanția financiară este prezentată de către Cumpărător sub formă de:

- a) scrisoare de garanție bancară în lei, emisă de o bancă agreeată de Vânzător; și/sau
- b) cont garantat (depozit colateral) în lei.

(4) Nivelul garanției financiare prevăzute la alin. (1) reprezintă contravaloarea a 100% din valoarea gazelor naturale pentru 2 (două) luni cu cele mai mari cantități contractate. Garanția financiară își încetează valabilitatea în a 60-a zi calendaristică de la sfârșitul ultimei luni de livrare.

(5) Vânzătorul poate executa garanția prevăzută la alin. (1) în situația în care Cumpărătorul nu își îndeplinește integral sau parțial obligațiile contractuale sau le îndeplinește cu întârziere.

(6) Cu cel puțin 5 zile calendaristice anterior executării garanției, Vânzătorul are obligația de a notifica în scris Cumpărătorul, precizând obligațiile care nu au fost respectate.

(7) În situația executării parțiale sau totale a garanției financiare, Cumpărătorul are obligația de a reconstitui această garanție în conformitate cu prevederile alin. (4).

Art. 10. — Prin derogare de la prevederile art. 9, părțile pot agreea alte forme de garanție financiară de plată sau constituirea garanției financiare de plată să nu aibă caracter obligatoriu.

IX. Drepturile și obligațiile părților

Art. 11. — Drepturile și obligațiile Vânzătorului sunt următoarele:

1. Vânzătorul are următoarele drepturi:

a) să factureze Cumpărătorului cantitatea de gaze naturale livrată și penalitățile ori dobânzile penalizatoare — atunci când este cazul — în conformitate cu prevederile contractuale și să încaseze contravaloarea acestora;

b) să limiteze sau să întrerupă livrările de gaze naturale, în cazurile în care Cumpărătorul nu își îndeplinește obligațiile de plată prevăzute în contract, și/sau reconstituirea garanției financiare de plată;

c) să execute garanția constituită de către Cumpărător conform art. 9, în cazul unei întârzieri la plată a Cumpărătorului mai mare de 15 zile.

2. Vânzătorul are următoarele obligații:

a) să asigure livrarea către Cumpărător a cantității de gaze naturale contractate în termenii prezentului contract;

b) să asigure parametrii specificați ai gazelor naturale livrate, în conformitate cu legislația în vigoare;

c) să transmită Cumpărătorului factura reprezentând contravaloarea gazelor naturale livrate, în termenul și prin modalitatea convenite prin contract;

d) să returneze Cumpărătorului garanția financiară de plată în termen de 1 (una) zi lucrătoare din momentul achitării tuturor datoriiilor financiare, în cazul în care contractul a încetat;

e) să reia livrarea gazelor naturale către Cumpărător în termen de maximum 24 (douăzeci și patru) de ore de la data încetării motivului întreruperii livrării, cu excepția situațiilor de forță majoră și a stării de necesitate;

f) să achite integral și la termen contravaloarea dezechilibrelor generate Cumpărătorului;

g) să mențină, pe toată perioada de valabilitate a contractului, dreptul de acces în PVT, respectiv dreptul de a efectua tranzacții și transferuri de proprietate ale gazelor naturale în PVT, conform prevederilor Codului rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 16/2013, cu modificările și completările ulterioare, (*Codul rețelei*), cu excepția situațiilor prevăzute la art. 5 alin. (3);

h) să dețină și să mențină pe întreaga durată a contractului licența sa de furnizare a gazelor naturale.

Art. 12. — Drepturile și obligațiile Cumpărătorului sunt următoarele:

1. Cumpărătorul are următoarele drepturi:

a) să solicite și să preia cantitățile de gaze naturale, în conformitate cu prevederile prezentului contract;

b) să pretindă daune Vanzătorului în cazul limitărilor și/sau întreruperilor în livrarea gazelor naturale, în alte situații decât cele permise în prezentul contract sau de legea aplicabilă, cauzate din culpa acestuia, culpă constatată prin expertiză tehnică. Pentru evitarea oricărui dubiu, culpa trebuie dovedită.

2. Cumpărătorul are următoarele obligații:

a) să preia cantitățile de gaze naturale puse la dispoziție de către Vanzător în condițiile prezentului contract;

b) să achite integral și la termen contravaloarea gazelor naturale cumpărate și penalitățile ori dobânzile penalizatoare — atunci când este cazul — în condițiile prezentului contract;

c) să achite integral și la termen contravaloarea dezechilibrelor generate Vanzătorului;

d) să constituie o garanție financiară de plată, având ca valoare garantată valoarea prevăzută la art. 9 alin. (4), cu excepția cazului prevăzut la art. 9 alin. (2);

e) să mențină, pe toată perioada de valabilitate a contractului, dreptul de acces în PVT, respectiv dreptul de a efectua tranzacții și transferuri de proprietate ale gazelor naturale în PVT, conform prevederilor Codului rețelei, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 5 alin. (3);

f) să dețină pe toată durata contractului, în situația în care achiziționează gaze naturale pentru furnizarea către clienții finali, licența de furnizare a gazelor naturale.

X. Răspunderea contractuală

Art. 13. — (1) Neîndeplinirea obligației de plată a facturilor în termenul prevăzut la art. 7 alin. (3) dă dreptul Vanzătorului la:

a) perceperea majorărilor de întârziere, calculate în cotă procentuală din valoarea neachitată, egală cu nivelul dobânzii de întârziere datorate pentru neplata la termen a obligațiilor bugetare, pentru fiecare zi de întârziere, începând cu a 16-a zi calendaristică de la data emiterii facturii până la achitarea integrală a acesteia, inclusiv ziua plății, sau până la executarea garanției prevăzute în contract, în cazul neîndeplinirii obligației de plată în termen de 15 zile calendaristice de la data scadenței, după caz;

b) limitarea/întreruperea livrării gazelor naturale cu notificarea prealabilă a Cumpărătorului în termen de 24 (douăzeci și patru) de ore de la transmiterea în acest sens a unei notificări către Cumpărător și către operatorul de transport și de sistem.

(2) În cazul în care o sumă facturată de către Vanzător este contestată integral sau în parte de Cumpărător, acesta va înainta o notă explicativă Vanzătorului cuprinzând obiecțiile sale, în termen de 5 (cinci) zile lucrătoare de la data primirii facturii prin fax sau poșta electronică, și va plăti suma rămasă necontestată până la termenul-limită de plată, conform art. 7 alin. (3). Obiecțiile Cumpărătorului privind valorile facturate prezentate în nota explicativă se vor concilia între părți în termen de 5 (cinci) zile lucrătoare de la data primirii pretențiilor formulate de către Cumpărător. Pentru sumele contestate, dar stabilite ulterior pe cale amiabilă sau hotărâre judecătorească a fi datorate de Cumpărător, acesta va plăti, pe lângă suma datorată, o penalitate calculată conform prevederilor alin. (1). În cazul în care, în urma contestației, s-a stabilit reducerea valorilor facturate, Cumpărătorului i se restituie eventualele sume și penalități aferente calculate potrivit alin. (1), deja plătite, corespunzătoare reducerii respective.

XI. Modificarea circumstanțelor

Art. 14. — (1) În sensul prezentului contract, *modificare de circumstanțe* semnifică modificarea cadrului legislativ, intrarea în vigoare, modificarea legală, o normă, metodologie sau recomandare a unei autorități care nu era în vigoare la data semnării acestui Contract, existența unor hotărâri judecătorești definitive și irevocabile, existența unor condiții sau modificări ale statutului părților care împiedică îndeplinirea obligațiilor contractuale, precum și alte situații prevăzute în reglementările specifice emise de ANRE.

(2) În cazul în care modificarea de circumstanțe privește modificarea unor prețuri sau tarife, contractul va fi modificat de drept, de la data intrării în vigoare a actului normativ prin care acestea sunt modificate.

(3) Modificarea circumstanțelor, altele decât cele prevăzute la alin. (2), se va reflecta prin încheierea de acte adiționale la acest contract.

XII. Notificări

Art. 15. — (1) Părțile convin ca pe parcursul derulării prezentului contract toate notificările și comunicările între ele să se facă în scris și să fie transmise prin e-mail, fax, poștă sau prin curier, la următoarele adrese, cu condiția existenței unei confirmări de primire:

Pentru Vanzător:

Adresa.....

Tel. ...., fax ....., e-mail .....

Pentru Cumpărător:

Adresa.....

Tel. ...., fax ....., e-mail .....

(2) Termenul de notificare este de maximum 5 (cinci) zile calendaristice de la data producerii evenimentului notificat, dacă prin prezentul contract nu se prevede alt termen.

(3) În cazul în care notificarea se trimite prin poștă, ea va fi transmisă cu confirmare de primire și se consideră primită de destinatar la data menționată de oficiul poștal primitor pe această confirmare.

(4) Dacă notificarea se transmite prin fax sau e-mail, ea se consideră primită cel târziu în prima zi lucrătoare după cea în care a fost expediată, dacă primirea a avut loc după ora 16,00 a zilei de primire.

(5) Notificările verbale nu se iau în considerare de niciuna dintre părți dacă nu sunt confirmate prin intermediul uneia dintre modalitățile prevăzute la alineatele precedente.

(6) Schimbarea adresei de corespondență a oricăreia dintre părți va fi notificată potrivit prevederilor alin. (1) cu cel puțin 5 (cinci) zile înainte de a deveni efectivă, în caz contrar notificările urmând a fi considerate valabile comunicate chiar și în situația mențiunii „destinatar mutat de la adresa” sau similar sau în cazul neridicării de către destinatar a documentului.

(7) Clauzele prezentului articol au valoare de domiciliu pentru oricare dintre părți, în scopul îndeplinirii formelor procedurale judiciare de citare și, respectiv, de comunicare a actelor de procedură.

XIII. Clauza de confidențialitate

Art. 16. — (1) Fiecare parte se obligă să asigure confidențialitatea tuturor informațiilor, documentațiilor, datelor sau cunoștințelor furnizate de către cealaltă parte în baza prezentului contract și să nu le dezvăluie unei terțe părți, în totalitate sau parțial, fără consimțământul scris al celeilalte părți contractante.

(2) Fac excepție de la prevederile alin. (1) următoarele informații:

- a) cele pentru a căror dezvăluire s-a primit acordul prealabil și scris al celeilalte părți;
- b) cele care la data dezvăluirii lor sunt de circulație publică;
- c) cele solicitate de autoritățile competente, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- d) cele care trebuie transmise în cursul îndeplinirii normale a activităților care constituie obiectul contractului;
- e) cele dezvăluite către afiliați în scopul punerii în aplicare a prevederilor contractului, cu condiția ca afiliații să respecte clauza de confidențialitate.

(3) Prevederile prezentului articol vor rămâne în vigoare o perioadă de cinci ani de la încetarea raporturilor contractuale.

XIV. Forța majoră/Cazul fortuit

Art. 17. — (1) Forța majoră este acel eveniment extern, imprevizibil, absolut invincibil și inevitabil, care exonerează părțile de răspundere, în condițiile art. 1.351 din Codul civil.

(2) Partea care invocă forța majoră are obligația să o aducă la cunoștința celeilalte părți, în scris, prin notificare, în maximum 48 de ore de la apariția evenimentului, iar dovada forței majore se va comunica în maximum 5 zile lucrătoare de la aceeași dată.

(3) În cazul în care forța majoră nu încetează în termen de 30 de zile calendaristice de la data declanșării, părțile au dreptul să solicite încetarea de plin drept a contractului, fără ca vreuna dintre ele să aibă dreptul de a pretinde dezdăunări.

(4) Apariția unui caz de forță majoră nu exonerează părțile de executarea obligațiilor născute până la data apariției cazului de forță majoră.

Art. 18. — (1) Cazul fortuit este un eveniment care nu poate fi prevăzut și nici împiedicat de către partea care ar fi fost chemată să răspundă dacă evenimentul nu s-ar fi produs.

(2) Părțile sunt exonerate de răspundere atunci când executarea unei obligații a devenit imposibilă datorită unor circumstanțe care nu îi sunt imputabile părții care trebuia să o îndeplinească.

XV. Încetarea contractului

Art. 19. — (1) Prezentul contract încetează:

- a) la încheierea perioadei de valabilitate a contractului;
- b) prin acordul părților;
- c) în situația în care una dintre părți încetează să mai dețină autorizațiile/licențele necesare executării obligațiilor din prezentul contract;
- d) în situația în care Cumpărătorul, care achiziționează gaze naturale pentru furnizarea către clienții finali, încetează să mai dețină licența de furnizare a gazelor naturale;
- e) în cazul în care evenimentele de forță majoră împiedică părțile să își îndeplinească obligațiile contractuale conform contractului;
- f) prin reziliere, ca urmare a simplei neexecutări de către una dintre părți a obligațiilor contractuale, fără intervenția instanței, fără punere în întârziere și fără altă formalitate prealabilă, cu excepția transmiterii unei notificări scrise de reziliere celeilalte părți aflate în culpă, cu cel puțin 3 (trei) zile calendaristice înainte de data menționată în notificare pentru încetarea contractului;
- g) de drept, în caz de faliment sau dizolvare, după caz, a partenerului contractual.

(2) Încetarea prezentului contract nu are niciun efect asupra obligațiilor contractuale născute în mod valabil pe parcursul derulării prezentului contract, indiferent de momentul scadenței acestora.

XVI. Legislația aplicabilă și soluționarea litigiilor

Art. 20. — (1) Prevederile prezentului contract se supun legislației române în vigoare și se interpretează în conformitate cu aceasta.

(2) Pentru neîndeplinirea, în totalitate sau în parte, a obligațiilor prevăzute în prezentul contract, părțile răspund conform legii și prevederilor contractuale.

(3) Părțile convin ca toate neînțelegerile privind valabilitatea, interpretarea, executarea și încetarea contractului să fie soluționate pe cale amiabilă. În cazul în care nu se reușește soluționarea pe cale amiabilă sau prin intermediul Comisiei de soluționare a disputelor pe piața gazelor naturale, numită prin decizie a președintelui ANRE, litigiile vor fi soluționate de instanțele judecătorești competente.

XVII. Clauze finale

Art. 21. — În cazul schimbării formei juridice/reorganizării judiciare, părțile se obligă să comunice, în termen de maximum 5 (cinci) zile calendaristice de la această dată, modul de preluare a obligațiilor contractuale reciproce.

Art. 22. — Părțile se obligă una față de cealaltă să dețină pe toată durata contractului aprobările necesare pentru îndeplinirea obligațiilor stipulate în acesta.

Art. 23. — Anexa — Cantitatea de gaze naturale contractată — face parte integrantă din prezentul contract.

Prezentul contract a fost încheiat astăzi, ..., în două exemplare având aceeași valoare juridică, câte unul pentru fiecare parte.

VÂNZĂTOR

CUMPĂRĂTOR

.....
Reprezentant legal,
....
Reprezentant legal,
.....**NOTE:**

1. Contractul se poate completa cu prevederi specifice conform înțelegerii părților, cu condiția ca acestea să nu contravină prevederilor contractului-cadru, precum și altor prevederi legale în vigoare.

2. Contractul se consideră modificat de drept în situația modificării/completării de către ANRE a contractului-cadru care a stat la baza încheierii acestuia.

ANEXĂ
la contractul-cadru

Cantitatea de gaze naturale contractată

Nr. crt.	Luna/anul	Cantitatea de gaze naturale aferentă clienților [MWh]			
		casnici		noncasnici	
		din producția curentă	din înmagazinare	din producția curentă	din înmagazinare
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
...					
...					
TOTAL					

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2019 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2019 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

